

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoeringsmaatregelen betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 en diverse andere maatregelen

1. INHOUDELIJK

1.1 Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 bepaalt het volgende: “Samen met het beleidsdomein onderwijs/werk creëren we een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken, dat beleidsmatig en maatschappelijk als gelijkwaardig wordt beschouwd met alle andere vormen van secundair onderwijs en dat perspectief biedt voor jongeren én ondernemers. De nieuwe Vlaamse bevoegdheid - het industriële leerlingwezen - is hiervoor een hefboom. Duale opleidingsvormen zijn een volwaardige kwalificerende opleiding en een nuttig instrument in de strijd tegen ongekwalificeerde uitstroom en jeugdwerkloosheid.”

1.2 In schooljaar 2016-2017 startte een proefproject in verband met duaal leren in zowel het gewoon als het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO). In maart 2018 werd het decreet rond duaal leren in het gewoon secundair onderwijs afgekondigd door de Vlaamse Regering, met het oog op een implementatie vanaf 1 september 2019. Vervolgens werd er werk gemaakt van een afzonderlijk decreet voor de organieke implementatie van het concept duaal leren in het Vlaamse buitengewoon secundair onderwijs.

1.3 Het decreet mbt duaal leren in het BuSO, werd op 28 september 2018 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering en werd op 25 maart gestemd in de gemengde commissie onderwijs werk. Op 21 november nam het parlement het decreet definitief aan. Het voorliggende ontwerp van besluit bundelt verschillende uitvoerende maatregelen met betrekking tot duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

2. Inhoud van het ontwerpbesluit

Het besluit is opgebouwd uit 3 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de uitvoeringsbepalingen bij het decreet betreffende duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 1. In dit artikel wordt uitwerking gegeven aan de uitzonderingen die voorzien zijn om de termijn van 20 opleidingsdagen te verlengen die een leerling heeft om een werkplek te vinden. Met de voorgestelde uitzonderingen kan de termijn voldoende verlengd worden om het voor

leerlingen mogelijk te maken om een werkplek te vinden. De gewettigde afwezigheden waarnaar verwezen wordt zijn de gewettigde afwezigheden zoals deze binnen onderwijs geldig zijn. Het verschil met het artikel van het gewoon onderwijs is dat in het buitengewoon secundair onderwijs de trajectbegeleider kan beslissen om de periode te verlengen met 40 werkdagen (i.p.v. met 20 werkdagen).

Artikel 2. In dit artikel wordt de organisatie van de geïntegreerde proef in opleidingsvorm 4 en de kwalificatieproef en de betrokkenheid van de kwalificatiecommissie in opleidingsvorm 3 facultatief gemaakt, net zoals gebeurde in het kader van het proefproject rond duaal leren, schoolbank op de werkplek. Doordat de leerling in het kader van duaal leren al veelvuldig contact heeft met de werkvloer en zijn vorderingen ook mee beoordeeld zullen worden door de mentor, kan geargumenteed worden dat de doelstellingen die met de geïntegreerde proef of kwalificatieproef nagestreefd worden al gerealiseerd worden in duaal leren. Vanuit deze optiek werd de organisatie ervan facultatief gemaakt en zijn aanbieders die geen geïntegreerde proef of kwalificatieproef met kwalificatiecommissie wensen te doen, dit niet meer verplicht te organiseren.

Artikel 3. Artikel 3 maakt mogelijk afspraken te maken tussen de aanbieder duaal leren en de werkplek over de betrokkenheid van de mentor in de klassenraden. Vermits in het buitengewoon onderwijs veel meer gewerkt wordt met klassenraden dan in het gewoon onderwijs is het uiteraard aangewezen om een selectie te doen van de klassenraadvergaderingen waar de mentor op verwacht wordt en kan de mentor niet op alle klassenraden aanwezig zijn. Hier wordt verder ook geduid dat het ambtsgeheim dat op leerkrachten van toepassing is, ook op de mentor slaat. Belangrijk hierbij is dat de mentor niet onder de rechtspositieregeling van bestuurs- en onderwijzend of paramedisch personeel valt.

Artikel 4. Leerlingen die zich inschrijven in duaal leren kunnen op bepaalde momenten in hun traject moeilijkheden ervaren. Om hieraan tegemoet te komen, werd in het decreet al gesteld dat er extra begeleiding aan de leerling aangeboden kan worden tijdens het leren op een werkplek of bij de zoektocht naar een werkplek. In het voorliggende besluit wordt de organisatie van deze extra begeleiding verduidelijkt, door te stellen dat vanuit de administratie van het beleidsdomein onderwijs een oproep uitgeschreven kan worden naar organisatoren om de begeleiding aan te kunnen bieden.

Artikel 5. Duale structuuronderdelen zijn per definitie kwalificerende trajecten. In dit artikel worden de verschillende mogelijke studiebewijzen uitgewerkt die uitgereikt kunnen worden in de duale trajecten van opleidingsvorm 4. Algemeen moet hierbij vermeld worden dat we uitgaan van een stapsgewijze certificering waarmee we kansen geven aan jongeren. Een duaal traject in opleidingsvorm 4 mikt altijd op een onderwijskwalificatie als hoogst haalbare studiebekrachtiging; echter, voor niet elke jongere is dit haalbaar. Daarom kunnen in duaal leren ook andere kwalificaties uitgereikt worden. Als de leerling slaagt voor de beroepsgerichte vorming maar niet de algemene vorming, krijgt hij een bewijs van beroepskwalificatie. Indien hij niet alle competenties van een beroepskwalificatie verwerft, maar wel voldoende competenties die als afgerond geheel een deelkwalificatie vormen, kan een bewijs van deelkwalificatie toegekend worden.

Met betrekking tot de deelkwalificaties dient nog vermeld te worden dat dit begrip via het Onderwijsdecreet 28 werd ingevoegd in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur.

Aan jongeren die geen afgerond geheel van competenties behalen, kan nog een bewijs van competenties uitgereikt worden.

Het attest van regelmatige lesbijwoning wordt tot slot gegeven aan leerlingen die een opleiding beëindigen zonder enige competenties bereikt te hebben of voor leerlingen die de overstap maken van een eerste leerjaar van een graad naar het tweede leerjaar van die graad.

Artikel 6. In dit artikel worden de verschillende mogelijke studiebewijzen uitgewerkt die uitgereikt kunnen worden in de duale trajecten van opleidingsvorm 3 op het einde van de kwalificatiefase en de integratiefase. Algemeen moet hierbij vermeld worden dat we uitgaan van een stapsgewijze certificering waarmee we kansen geven aan jongeren. Een duaal traject in opleidingsvorm 3 mikt altijd op een beroepskwalificatie (getuigschrift van de opleiding) als hoogst haalbare studiebekrachtiging; of bij uitzondering, indien mogelijk, als de doelen zijn bereikt, ook een onderwijskwalificatie (bewijs van onderwijskwalificatie niveau 2). Echter, niet voor elke jongere is dit haalbaar. Daarom kunnen in duaal leren ook andere kwalificaties uitgereikt worden. Als de leerling slaagt voor de beroepsgerichte vorming maar niet de algemene en sociale vorming, krijgt hij een bewijs van beroepskwalificatie. Indien een leerling niet alle competenties van een beroepskwalificatie verwerft, maar wel voldoende competenties die als afgerond geheel een deelkwalificatie vormen, kan een bewijs van deelkwalificatie toegekend worden.

Ook zullen in niet alle opleidingen van opleidingsvorm 3 beroepskwalificaties uitgereikt kunnen worden, omdat sommige opleidingen van opleidingsvorm 3 deelkwalificaties zijn van een beroepskwalificatie die niet ingericht worden in opleidingsvorm 3.

Met betrekking tot de deelkwalificaties dient nog vermeld te worden dat dit begrip via het Onderwijsdecreet 28 werd ingevoegd in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur.

Aan jongeren die geen afgerond geheel van competenties behalen, kan nog een attest van verworven bekwaamheden of een bewijs van competenties uitgereikt worden.

Het attest beroepsonderwijs wordt tot slot gegeven aan leerlingen uit de kwalificatiefase of integratiefase die vroegtijdig een opleiding beëindigen of deze beëindigen zonder in aanmerking te komen voor één van de bovenstaande attesten of getuigschriften.

Er wordt ook verduidelijkt dat een jongere die op het einde van de kwalificatiefase de reglementair bepaalde maximaal haalbare studiebekrachtiging van het duaal traject behaalt, nadien niet kan overgaan naar de integratiefase van datzelfde duale traject of de overeenstemmende niet-duale variant van de opleiding. Deze leerling heeft immers reeds alle doelstellingen behaald, waardoor het volgen van een integratiefase in hetzelfde duale traject of de overeenstemmende niet-duale variant geen meerwaarde biedt.

Artikel 7. Dit artikel geeft uitwerking aan de decretale bepalingen rond financiering. Concreet wordt hier geconcretiseerd hoeveel lesuren aangewend kunnen worden voor voordrachtgevers, via welke bedragen lesuren en uren overgedragen kunnen worden van een buitengewone school naar een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen of vice versa, en hoe de overdracht van lesuren naar een centrum voor volwassenenonderwijs kan gebeuren.

Artikel 8. Indien er voor een leerling beroep gedaan wordt op een organisator die een extra begeleiding tijdens het duaal leren/het zoeken naar een werkplek aanbiedt, moet de aanwezigheid van de leerling gemonitord worden via Mijn Loopbaan. Bij de subsidiëring van de organisatoren zal de komende jaren nog gebruik gemaakt worden van de ESF-financiering; in het operationeel programma van ESF wordt aangegeven dat er in dit geval een registratie moet gebeuren in Mijn Loopbaan.

Vanaf artikel 9 begint het tweede hoofdstuk met wijzigingsbepalingen.

Artikel 9.

In het besluit met betrekking tot de organisatie van het schooljaar wordt vastgelegd dat in het voltijds onderwijs les wordt gegeven gedurende 9 halve dagen. Duaal leren wordt beschouwd als voltijds onderwijs, maar deze bepaling kan in een duaal traject niet gerealiseerd worden om dat

de leerling een deel van de tijd op de werkplek besteedt. Daarom wordt deze bepaling uitgesloten voor duale structuuronderdelen.

Artikel 10. In dit artikel doen we een wijziging in het besluit betreffende de organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3.

In duale opleidingen van opleidingsvorm 3 is het mogelijk om meerdere kwalificaties te behalen, omdat dit eveneens zo is in de duale opleidingen van het gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4.

Met deze wijziging wordt het mogelijk om ook in de niet duale opleidingen meerdere kwalificaties te behalen in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3, zowel in de kwalificatiefase als in de integratiefase. Er wordt ook verduidelijkt wat na het doorlopen van de integratiefase van een dergelijke kwalificatie de mogelijke studiebekrachtiging is die een klassenraad kan uitreiken. Voor de kwalificatiefase blijft de mogelijke studiebekrachtiging voor een dergelijke kwalificatie dezelfde als voor de eerste kwalificatie, dus wordt dit niet hernomen.

Artikel 11. In dit artikel doen we een wijziging in het besluit houdende uitvoeringsmaatregelen betreffende het duaal leren en de aanloopfase en diverse andere maatregelen.

De zin die geschrapt wordt is in tegenspraak met artikel 33 en 34 van hetzelfde besluit waarbij de bepaling van de deelkwalificaties geregeld wordt in de procedure beroepskwalificaties.

Artikel 12 vormt het derde hoofdstuk met de gebruikelijke slotbepalingen. De inwerkingtreding valt samen met de inwerkingtreding van het decreet duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs op 1 september 2019. Eén bepaling laten we al vroeger ingaan om de voorbereiding te kunnen doen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven aan het ontwerp van besluit op 26 november 2018.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven op 10 december 2018.

Artikels 4 en 7 hebben een budgettaire weerslag, maar houden geen meerkost in.

Artikel 4 gaat over de extra ondersteuning bij de zoektocht van een tewerkstelling of tijdens de invulling van de werkplekcomponent. Hiervoor zal er beroep worden gedaan op de ESF-middelen die het Departement Onderwijs en Vorming beheert in haar rol als Intermediaire Instantie. Binnen de beschikbare kredieten zal een oproep naar eventuele organisatoren worden uitgeschreven.

Artikel 7 heeft betrekking op de voorwaarden voor uitwisseling van lesuren/uren/krediet tussen verschillende aanbieders. Dit is geen budgettaire meerkost omdat deze uren/dit krediet telkens uit het pakket dient te komen dat aan de aanbieder wordt toegekend. Het gaat in deze om een verschuiving van middelen tussen aanbieders en niet om een meerkost.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Met het taal- en wetgevingstechnisch advies nr. 2018/446 dd. 11 oktober 2018 werd rekening gehouden.

De bevoegde dienst heeft gesteld dat geen RIA nodig is.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoeringsmaatregelen betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 en diverse andere maatregelen
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van Bestuur van Syntra Vlaanderen;
 - 2.2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;
 - 2.3. dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs

Hilde CREVITS

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit houdende uitvoeringsmaatregelen betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 en diverse andere maatregelen
- Het advies van de Inspectie van Financiën dd 26 november 2018
- Het begrotingsakkoord dd 10 december 2018